

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика вирішення юридичних кейсів: теоретичні та практичні аспекти»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Право»
Факультет	Юридичний
Кафедра	Цивільно-правових дисциплін
Семестр	2
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	д.ю.н., доц. Ільків Олег Васильович
Контактна інформація	olihor@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>В межах даної навчальної дисципліни розглядаються питання процесу та технології вирішення юридичних кейсів як базової професійної навички юриста. Основними видами навчальних занять є лекційні та семінарські або контактні заняття, а також систематична самостійна робота студентів.</p> <p>У лекційному курсі вивчається технологія вирішення юридичних кейсів: зв'язок кейс-методу як виду освітньої діяльності з професійними навичками юриста, елементи професіограми юриста та компетентності випускника; види юридичної техніки та її значення у практичній діяльності; способи трактування норм права та змісту договору; етапи аналізу справи та вироблення позиції щодо рішення; стилі вирішення справи та алгоритм рішення тощо. Практичні заняття орієнтовані на засвоєння технології та алгоритму вирішення юридичних кейсів у сфері реалізації права та застосування її для вирішення конкретних справ. На заняттях вирішуються навчальні завдання, які відтворюють типові ситуації, що зустрічаються в судовій практиці та діяльності суб'єктів підприємництва.</p>
Мета та цілі	<p>Мета дисципліни полягає в досягненні глибокого (фахового) розуміння студентами технології, етапів та алгоритму вирішення конкретної юридичної справи та вироблення практичних навичок з аналізу практичних ситуацій та формування правової позиції.</p> <p>Навчальні цілі дисципліни спрямовані на оволодіння студентами знаннями щодо професіограми юриста, її основних елементів, впливу кейс-методу на формування професійних навичок юриста, видів юридичної техніки, способів, методів, етапів аналізу справ, прийомів і способів вироблення позиції у справі, алгоритму дій з вирішення практичної справи та коректного оформлення результатів.</p>
Результати	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи

навчання	<p>першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.</p> <p>Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.</p> <p>Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p> <p>Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.</p> <p>Мати практичні навички із процесуального супроводу (цивільних і адміністративних справ, кримінальних проваджень) військовослужбовців та учасників бойових дій.</p>
Соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (Soft skills)	<p>Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше</p>
Пререквізити	<p>Базові знання з дисциплін: «Юридична деонтологія», «Цивільне право», «Трудове право».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
<p>Тема 1. Професіограма юриста та компетентності випускника освітньо-професійної програми магістра права</p>	<p>Професійні якості та навички юриста. Кваліфікаційні вимоги до практикуючого юриста.</p> <p>Професіограма як система професійних навичок юриста.</p> <p>Загальнопрофесійні навички юриста (володіння юридичною технікою, дослідження фактів, пошук правових норм, аргументація рішення, складання юридичних документів, сприяння в досягненні компромісу протилежних сторін, медіація та ін.).</p> <p>Загальнокомунікативні навички юриста (установлення та підтримання контактів, інтерв'ювання клієнта, публічні виступи, використання різноманітних технік спілкування тощо).</p> <p>Організаційні навички юриста (планування власної діяльності, раціональний розподіл часу, організація робочого місця, робота з ПК, базами даних тощо, діловодство, управління та контроль виконаних рішень, облік, звітність, підвищення кваліфікації тощо)</p> <p>Кореляція компетентностей випускника з основними елементами професіограми практикуючого юриста.</p> <p>Інтегральна компетентність випускника освітньо-професійної програми магістра права. Загальні компетентності випускника освітньо-професійної програми «Право». Спеціальні (фахові, предметні) компетентності випускника освітньо-професійної програми «Право».</p>	<p>Тести, питання</p>

	Соціальна роль юриста. Особистісні якості юриста та їх вплив на професію правника.	
Тема 2. Кейс-метод в освітній діяльності та професійні навички юриста	<p>Види інтерактивних методик навчання у системі вищої юридичної освіти (творчі, проблемні завдання, робота в малих групах, публічні виступи, участь у юридичній клініці тощо).</p> <p>Кейс-метод як засіб активізації навчального процесу та формування практичних навичок майбутнього юриста. Поняття кейсу. Особливості кейсів (проблемність, незавершеність, персоналізація, нейтральність (відсутність оцінки фактів), повнота інформації, типовість).</p> <p>Види кейсів (навчальні, допоміжні, кейси-вправи, кейси-рішення, кейси-казуси, комплексні кейси).</p> <p>Навчальні цілі кейсів. Спрямованість кейс-методу на формування професійних навичок юриста: вивчення та аналіз фактів, оцінювання доказів, аналіз справи, пошук законодавчих норм, трактування норм права, дослідження судової практики, вироблення та аргументація позиції у справі тощо.</p>	Тести, кейси
Тема 3. Юридична техніка та її значення для вирішення практичної справи	<p>Поняття юридичної техніки. Відокремлення юридичної техніки від суміжних явищ (підписання документа, експертиза документа, тлумачення змісту документа тощо).</p> <p>Елементи юридичної техніки. Правила юридичної техніки: повнота правового регулювання відповідної сфери, конкретність регулювання, коректність використання юридичних конструкцій, системність регулювання, чіткість формулювань, ясність і доступність мови закону, однозначність юридичних термінів, оптимальна ємкість формулювань (лаконічність), уніфікація форм і структури відповідних юридичних документів).</p> <p>Засоби юридичної техніки: юридичні конструкції, юридичні принципи, юридичні засоби, юридичні фікції, юридична мова. Прийоми юридичної техніки: стилі викладення правової позиції, структурованість та логіка викладення думок, використання додатків, переліків, банкетних норм тощо.</p> <p>Робота з юридичними документами як фахова компетентність юриста. Універсальні вимоги до юридичних документів</p>	Кейси, тести
Тема 4. Тлумачення правових норм та тлумачення договору у системі навичок правника	<p>Норми права як об'єкт тлумачення з метою вирішення юридичної справи (казусу).</p> <p>Формальна визначеність, системність та структурованість норм права.</p> <p>Поняття тлумачення норм права та його значення в аргументації рішення.</p> <p>Технологія тлумачення норм права. Буквальний (мовний) спосіб трактування норм права.</p>	Кейси, практичні завдання

	<p>Логічний спосіб тлумачення правових норм. Системний спосіб тлумачення норм права.</p> <p>Історичний та функціональний способи трактування правових норм і їх мета.</p> <p>Значення правових позицій вищих судових інстанцій щодо тлумачення правових норм.</p> <p>Зміст договору як об'єкт тлумачення. Суб'єкти та мета тлумачення умов договору. Правила тлумачення умов договору (буквальний спосіб; системний спосіб тлумачення умов договору; тлумачення договору відповідно до намірів сторін; тлумачення договору відповідно до його мети; тлумачення умов «всупереч договору»).</p> <p>Інтерпретація оціночних категорій у праві та її значення для вирішення справи.</p>	
<p>Тема 5. Аналіз справи як професійна навичка юриста</p>	<p>Діяльність з аналізу справи як комплекс навичок юриста. Етапи аналізу справи. Аналіз фактичних обставин. Установлення та аналіз фактів (їх відокремлення від суб'єктивних думок, оціночних суджень, припущень).</p> <p>Правова кваліфікація обставин справи. Пошук правових норм, які регулюють конкретні (або аналогічні) відносини; оцінка відповідності обставин справи приписам правових норм.</p> <p>Визначення факту наявності порушення норм права (умов договору) та його характеру.</p> <p>Аналіз та оцінювання доказів. Визначення переліку та допустимості доказів у справі, їх переконливості, повноти. Усунення недопустимих доказів. Особливості оцінювання фактів у цивільних та господарських справах.</p>	<p>практичні завдання</p>
<p>Тема 6. Вироблення та реалізація позиції у справі</p>	<p>Позиція у справі як версія об'єктивної оцінки обставин справи та аргументованого рішення. Матеріальна та процесуальна рівність сторін приватноправового спору та її вплив на формування позиції у праві. Значення принципу диспозитивності для вироблення позиції та вирішення справи.</p> <p>Головні етапи та фактори, які впливають на вироблення правової позиції. Уточнення проблеми, вивчення змісту вимоги сторони, яка претендує на захист права та/або інтересу; установлення порушення закону (договору) відповідно до фактичних обставин справи.</p> <p>Правильний вибір правової норми, яка максимально відповідає «фабулі» справи. Визначення фактів, які покладаються в основу вироблення позиції по справі, та їх відповідна інтерпретація.</p> <p>Визначення переліку доказів на підтвердження позиції (та спростування позиції протилежної сторони). Висунення версії рішення, яке спирається на інтерпретацію фактів, оцінку доказів, тлумачення правових норм.</p> <p>Реалізація виробленої позиції шляхом викладення в позовній</p>	<p>Кейси, практичні завдання</p>

	заяві або запереченні проти позову.	
Тема 7. Експертний та судовий стилі вирішення справи	Стиль вирішення справи, його сутність і функції. Судовий стиль вирішення справи та його особливості. Особливості експертного стилю вирішення справи. Нейтралітет та економія як функції експертного стилю. Етапи експертного стилю: визначення проблеми (питання), окреслення юридичних умов настання наслідку, застосування правової норми, висновок. Переваги експертного стилю.	Кейси, тести
Тема 8. Особливості вирішення юридичних кейсів військовослужбо вців та учасників бойових дій	Види юридичних справ приватного права (модельні; засновані на судових рішеннях; засновані на матеріалах зі ЗМІ тощо). Специфіка умов, які визначаються по справі (повнота, чіткість, однозначність умов; неприпустимість абстрактного домислювання умов). Особливості структури норм права, що впливають на вирішення справ. Значення аналогії закону та аналогії права при вирішенні справ у сфері приватного права. Значення правових позицій вищих судових інстанцій в цивільних та господарських справах. Значення рішень Європейського Суду з прав людини у сфері приватного права.	практичні завдання
Тема 9. Алгоритм вирішення юридичних казусів	Схема вирішення юридичної справи та її функції. Вимоги до схеми рішення. Послідовність вирішення юридичної справи: знайомство з умовами; визначення фактів (фактичних обставин); визначення суб'єкта права; аналіз змісту цього права; визначення юридичної підстави права, конкретної правової норми, яка підлягає застосуванню; співставлення фактичних обставин з приписами правової норми (ознаками правової підстави); юридична аргументація; формулювання рішення (результату).	практичні завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. Методика вирішення юридичних задач (казусів) теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. / Б. Шлоер, В. Поєдинок, І. Лукач, О. Косілова; за аг. Редакцією Р. Мельника. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 160 с.
2. Теньков С. Помилки в юридичних документах: попередження та уникнення. Юрінком Інтер. 2020. 235с.
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV зі змінами. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.

Додаткова література

1. Практика застосування окремих норм Цивільного кодексу України: Практ. посіб. , Кол.

авт. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 272 с.

2. Цивільне право. Практикум: Навчальний посібник./ Відп.ред. Р. А. Майданик, Н, С, Кузнєцова, О. В. Дзера. – К. Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 624 с.
3. Майданик Р. А. Методика вирішення юридичного казусу в приватному праві Німеччини та України, Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки, 2014, Т. 155, С. 52-58. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAun_2014_155_15

Інформаційні ресурси

Рекомендовані е-ресурси: 1. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/> 2. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>

1.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-4)	25
Змістовий модуль 2 (теми 5-9)	35
Підсумковий контроль (теми 1-9)– залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

